

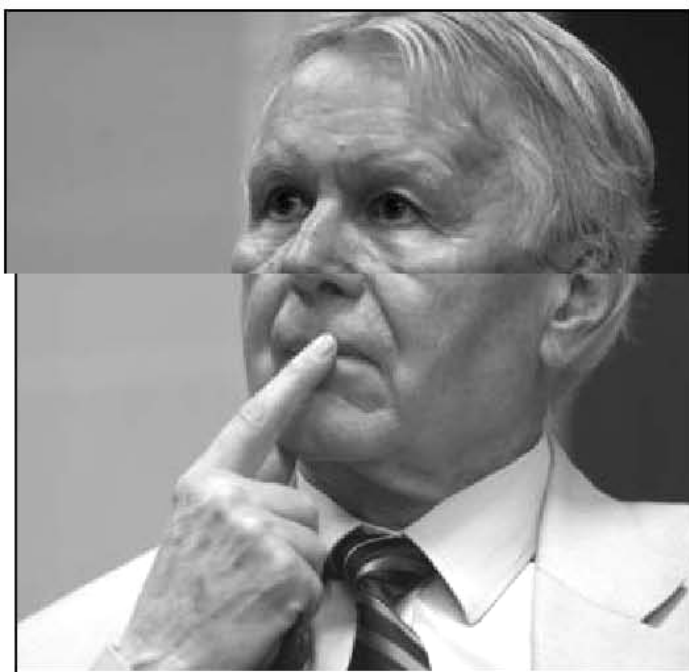
Eugen SIMION

Există un "existențialism" românesc?

Abstract

O întrebare pe care mi-am pus-o de multe ori și de mult timp, citindu-i pe Eliade, Cioran, Noica, Eugen Ionescu, Mircea Vulcănescu, Petre Pandrea, Mihail Sebastian și, în genere, pe tinerii care în anii '30 voiau să schimbe ceva fundamental în cultura română, de la filozofie la roman este cu cea privind existența unui „existențialism” românesc.

Am pus aceeași întrebare recent în cadrul unui curs de literatură de la Facultatea de Litere din București (cursul de doctorat, seria 2010–2011) și am avut impresia că tema îi poate interesa. Am ales, la sfârșit, patru dintre răspunsurile date de acești tineri născuți, îmi dau seama, în deceniul al nouălea... Pentru ei, anii '30 și tinerii care voiau să facă din România o țară culturală reprezintă, cu adevărat, alt secol și cu totul alte mentalități. Mă interesează și interesează, cred, și pe alții ce cred ei despre un fenomen de acum 80 din literatura română (un fenomen cu mari și, uneori, dezastruoase implicații politice) și despre destinul unor filosofi și scriitori (mai ales filosofi) pe care critica raționalistă i-a numit în deriziune „trăiriști”. Nu cumva, i-am întrebat eu, „trăiriștii” din anii '30 reprezintă în cultura română ceva mai mult decât revolta irațională, bezmetică a unor „tremurici”, cum le-a zis critica vremii?... Răspunsurile lor sunt diferite. Semn că ei au deja o conștiință critică..

Mă interesează și interesează, cred, și pe alții ce cred ei despre un fenomen de acum 80 din literatura română (un fenomen cu mari și, uneori, dezastruoase implicații politice) și despre destinul unor filosofi și scriitori (mai ales filosofi) pe care critica raționalistă i-a numit în deriziune „trăiriști”. Nu cumva, i-am întrebat eu, „trăiriștii” din anii '30 reprezintă în cultura română ceva mai mult decât revolta irațională, bezmetică a unor „tremurici”, cum le-a zis critica vremii?... Răspunsurile lor sunt diferite. Semn că ei au deja o conștiință critică..

Is There Any Romanian “Existentialism”? This is a question that I asked myself long time ago, when I read Eliade, Cioran, Noica, Eugen Ionescu, Mircea Vulcănescu, Petre Pandrea, Mihail Sebastian and other young Romanian writers of the 30s, who wished to change fundamentally our culture, from philosophy to novel. I asked the same question recently, when I conducted a course at the Faculty of Letters (University of Bucharest) for the Ph. D. Candidates (2010-2011 series). I believe the theme might interest them. At the end, I chose 4 of their answers. These youngsters, who I suppose are borne in the 80s, perceive differently the works I spoke about. I was keen to discover how their judgements about a phenomenon that provoked big and sometimes disastrous political implications and those writers and mainly philosophers, whom the rationalist critics of the 30s considered to impersonate the irrational rebellion or a group of “shaking”. As I mentioned, the students’ opinions are distinguished, evincing that they own a critical consciousness.